

Miten onnistua työturvallisuudessa?

Riikka Ruotsala

Published Apr 9, 2024

Perinteisen teknisen ja riskilähtöisen tapaturmien torjunnan ja turvallisuusjohtamisen rinnalle on noussut uusi turvallisuusajattelu (Safety-II), jonka fokuksessa ovat ihmiset, arjen työ ja onnistumiset. Työturvallisuuden kehittämisessä uusi turvallisuusajattelu on otettu vastaan mielenkiinnolla, mutta sitä on myös kriittisesti haastettu: Mitä uusia käytännön keinoja se tuo turvallisuustyöhön? Mikä on se 'uusi'?

Turvallisuuden uusi ulottuvuus

Uusi, ihmislähtöinen turvallisuusajattelu laajentaa näkökulmia, mutta sekään ei pysty tarjoamaan valmista reseptiä siihen, miten turvallisuustyötä pitäisi tehdä. Ensimmäisenä kannattaakin huolellisesti miettiä, mihin vaivaan lääkkeitä tarvitaan.

Keinojen puute ei työturvallisuuden kehittämistä vaivaa. Niillä työpaikoilla, joissa turvallisuustyötä tehdään systemaattisella ja

pitkäjänteisellä otteella, työkalut ovat pääosin kunnossa ja pakki on niitä pullollaan. Silti jokin palanen tuntuu puuttuvan.

Hyvä uutinen on, että palanen löytyy jokaiselta työpaikalta. Ja monella työpaikalla se ei ole koskaan hukassa ollutkaan. Kyse on yhteisestä oppimisesta. Siitä, että ihmiset kohtaavat oivalluksineen yhteisen työn äärellä.

Yhteistyöllä ennakoidaan turvallisuutta

Kemianteollisuuden CHEF-hankkeessa ([Systemiälykäs ihmisten toiminta kemianteollisuuden turvallisuuden edistämiseksi](#)) ennakoivaa turvallisuustyötä ja inhimillisten tekijöiden näkökulman hallintaa kehitettiin työpajaprosessissa neljässä yrityksessä.

Työpajoissa, joissa oli mukana osallistujia organisaation eri tasoilta ja työtehtävistä ja jopa kumppaniorganisaatiosta, tarkastelun kohteeksi otettiin työprosessi, johon mahdollisimman monen työ kytkeytyi. Työ mallinnettiin sellaisena kuin se arjessa toteutuu onnistumisineen ja hankaluuksineen.

Tuloksena syntyi, jotain mitä prosessikaaviot eivät tavoita: ihmiset vaihtoivat tietoa, kysyivät toistensa työstä, löysivät uusia yhteistyömahdollisuuksia, tunnistivat vaaranpaikkoja, heittivät ilmaan kehitysideoita eli kehittivät työtä, ennakoivat turvallisuutta ja oppivat yhdessä.

Oppimisen merkitys turvallisuustyössä

Uusi turvallisuusajattelu haastaa aidosti tarkastelemaan työpaikan oppimis- ja kehittämiskäytäntöjä.

Oppimisen yhtälön ratkaiseminen vaikeutuu, mitä enemmän ja monimutkaisempia muuttujia siihen lisätään. Yksilön oppiminen on helpommin hallittavissa kuin tiimin, tiimien välinen tai vaikka kumppaniorganisaatioiden kesken tapahtuva oppiminen. Valmiin tiedon omaksuminen on eri asia kuin yhteinen, uuden tiedon luominen tai toiminnan kehittäminen kohti sellaista, mitä ei vielä ole olemassakaan.

Puuttuvan palasen – oppimisen ja osaamisen prosessien – virittäminen ja hallinta on turvallisuuden ytimessä. Näkemyksemme mukaan ne kuuluisat turvallisuudessa onnistumisen siemenet kylvetään yhteisen oppimisen äärellä.

Riikka Ruotsala & [Anna-Maria Teperi](#)

- Tutustu *CHEF*-hankkeessa kehitettyyn maksuttomaan [Onnistu turvallisuudessa! - verkkomateriaaliin](#), joka tukee ennakoivaa työn ja turvallisuuden kehittämistä. Oppimateriaali auttaa soveltamaan inhimillisten tekijöiden ja systeemiälyn näkökulmia arjen työssä.
- Verkkomateriaali pohjautuu neljän yrityksen kanssa tehtyyn yhteiskehittelyyn.
- Hanketta rahoitti [Työsuojelurahasto](#) , osallistujaorganisaatiot ja [Työterveyslaitos - Finnish Institute of Occupational Health](#)